

Dobové mapy zvou na výlet do minulosti

12. 06. 2019 00:00

Na toulky prstem po mapě se lze vydat díky nové výstavě s názvem Výlety do historie, kterou připravilo Jablonecké kulturní a informační centrum v Domě národopisců Scheybalových. Své poklady v podobě historických map a grafik zaměřených na příhraniční region Krkonoš a Jizerských hor zde představí sběratel Petr Bergmann.

Vystaveny budou reprodukce, a především originály jedněch z nejstarších vyobrazení regionu, jak je viděli první dobrodruzi, umělci i kartografové. Návštěvník se tak může toulat časem zpátky. „Pro milovníka divoké přírody a hor je pohled na panenské Krkonoše, jak je zachytili a zobrazili umělci baroka, romantismu a klasicismu o to silnějším zážitkem, že místa dobře i méně známá objevuje v jejich zapomenuté, mnohdy nenávratně ztracené podobě,“ upozornil majitel sbírky Petr Bergmann.

Význam přirozené hranice mezi českým a slezským územím, tvořené hřebeny Krkonoš, zajistil tomuto pohoří místo prakticky na všech mapách. Najdeme je vyznačené již na Klaudyánově mapě Čech, první známé tištěné mapě střeoevropského původu, zhotovené v dřevořezu A. Kaschauerem a vydané mladoboleslavským lékařem a nakladatelem Matyášem Klaudyánem v roce 1518. Dochovala se zřejmě jen v jednom exempláři, stala se však podkladem pro mnohá další mapová díla.

Tím prvním je mapa Čech německého kartografa Sebastiana Münstera vydaná v roce 1541 – na výstavě se objeví její verze asi z roku 1570. Krkonoše jsou zde uvedeny jako Kerkenosz a její ztvárnění je oproti dnešní představě mapy velmi poetické, což platí i o jejím názvu: České království horstvy a lesy obkrouženo a obklopeno.

Výstava představí mapy rozdílné svým zaměřením od vojenských map, poštovních či železničních přes vojenské mapy až po ty ryze turistické. Jedním z nejstarších exponátů bude

mapa České království přibližně z roku 1645 (Joan Blaeu), na které zaujmou vyobrazené mytické bytosti kolem pramene Labe. Draci a jiné příšery zřejmě symbolizují pohanské rituály, které se na prameni Labe prováděly ještě v první polovině 18. století.

Novodobější historii budou reprezentovat vojenské mapy z let 30. i 40, zajímavostí jistě bude Poštovní mapa Českého království

z roku 1918. Sběrka Petra Bergmanna je unikátní především svou uceleností, obsahuje nejen různé druhy map, ale i další obrazový materiál jako historické rytiny, litografické pohlednice nebo korespondenční lístky s tzv. přitisky, které si nechávaly vyrábět jednotlivé boudy pro své návštěvníky. Petr Bergmann ji buduje již téměř deset let.

Výstava je v Domě Scheybalových v Kostelní ulici otevřená od 18. června (vernisaž v 17 h) až do 28. září, od úterý do pátku 10–12

a 13–17 hodin, v sobotu 10–13 hodin. Vstup zdarma.

TZ: Jablonecké kulturní a informační centrum